

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE MAAHANMUUTTAJIEN KOTOUTTAMISESTA JA TURVAPAIKANHAKIJOIDEN VASTAANOTOSTA ANNETUN LAIN 3 JA 19 §:N MUUTTAMISESTA

Maahanmuutto-osasto on pyytänyt oikeusyksikön lausuntoa otsikkoasiassa 5. helmikuuta 2010 mennessä.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että turvapaikanhakija, joka on Euroopan unionin kansalainen, ei kuuluisi turvapaikanhakijoiden vastaanoton (mm. majoitus ja toimeentulotuki) piiriin enää sen jälkeen, kun hän on saanut tiedoksi kielteisen päätöksen kansainvälistä suojelua koskevaan hakemukseensa. Ehdotetulla muutoksella pyritään vähentämään unionin kansalaisten tekemiä perusteettomia turvapaikkahakemuksia. Vastaanoton kustannukset laskisivat sekä vähentyneiden hakemusten että vastaanottokeskuksessa vietetyn ajan lyhentymisen vuoksi.

Unionin kansalainen, joka on saanut turvapaikkamenettelyssä kielteisen päätöksen ja joka on turvapaikkahakemuksensa käsittelyn ajan ollut majoittuneena vastaanottokeskuksessa sekä nostanut toimeentulotukea, on katsottu voitavan käännyttää ulkomaalaislain 167 §:n 2 kohdan perusteella (on kohtuuttomasti rasittanut Suomen sosiaalihuoltojärjestelmää). Tähän perustuva unionin kansalaisen käännättämisspätös on ulkomaalaislain 172 §:n mukaan täytäntöön pantavissa aikaisintaan 30 päivän kuluttua siitä, kun päätös on annettu käännetylle tiedoksi.

Toimeentulotukilakia lienee tulkittava siten, että henkilöllä olisi kielteisen päätöksen tiedoksisaannin ja täytäntöönpanokelpoiseksi tulon välisenä aikana lähtökohtaisesti oikeus normaaliin rahalliseen toimeentulotukeen. Ehdotetun muutoksen perusteettomia hakemuksia ja julkisen vallan kokonaiskustannuksia vähentävät vaikutukset voisivat olla siten rajalliset. Perusteettomia hakemuksia ja niistä aiheutuvia kustannuksia tulisikin pyrkiä vähentämään ensisijaisesti hakemusten käsittelyaikaa ja kielteisten päätösten täytäntöönpanoaikaa lyhentämällä.

Lainsäädäntöjohtaja

Erityisasiantuntija

Kimmo Hakonen

Sinikka Keskinen